مـــجـلـه‌ی توسـعـه‌ی آمـــوزش در عـلوم پزشـکی زنجان
دوره ۱، شـماره ۱، پاییـز و زمســـتان۸۷، صفحات۴۷ تا۵۲

بررسي حيطه‌هاي موجود در فرم‌هاي ارزشيابي از ديدگاه دانشجويان در دانشگاه علوم پزشكي زنجان در سال تحصيلي ۸۶- ۸۷

فريبا آربونی[۱]، دكتر عباسعلی نوريان[۲]، دكتر سيد نورالدين موسوی‌نسب[۳]

نويسنده‌ی مسئول: زنجان، دانشگاه علوم پزشكی، معاونت آموزشی arbooni_2006@yahoo.com

چكيده

زمينه و هدف: *ارزشيابی استادان متداول‌ترين روش جهت سنجش كيفيت آموزش می‌باشد. دانشجويان بيش از دست‌اندركاران در جريان روند آموزش قراردارند بنابراين با نظرخواهی از آنان ديدگاه كاملی برای مسؤولين در مورد نقاط قوت و ضعف استادان به دست می‌آيد. هدف از اين پژوهش بررسی حيطه‌های موجود در فرم‌های ارزشيابی از ديدگاه دانشجويان در دانشكده‌های پزشكی، پيراپزشكی و بهداشت و پرستاری و مامايی می‌باشد.*

روش بررسی: *اين تحقيق به صورت توصيفی انجام گرفت. ۱۶۸۳ برگ ارزشيابی دانشجويان از استادان هيأت علمی (۷۳ نفر) مربوط به دانشكده‌های پزشكی، پيراپزشكی- بهداشت و پرستاری- مامايی بررسی شد. پرسشنامه‌ی دانشجويان پزشكی حاوی ۱۵ سؤوال و دانشجويان پيراپزشكی و پرستاری، مامايی ۲۱ سؤوال بود كه بر اساس مقياس ليكرات از حيطه‌های مختلف مقرراتی، علمی و آموزشی، نظارتی و نگرشی تشكيل شده بود. نمرات سؤوالات از نمره‌ی ۱۰۰ محاسبه شد، نمرات بالاتر بيانگر عملكرد مطلوب‌تر استادان می‌باشد. تجزيه و تحليل داده‌ها به صورت آمار توصيفی با نرم‌افزار SPSS انجام شد.*

يافته‌ها: *نتايج نشان داد مقايسه در سطوح كلی بين دانشكده‌ها، دانشكده‌ی پيراپزشكی با ميانگين كل و انحراف معيار ۳/۶۱ ±۸۵/۵۰ نسبت به ساير دانشكده‌ها برتری دارد. دانشكده‌ی پيراپزشكی در حيطه‌ی مقرراتی با ميانگين و انحراف معيار ۳/۸۹±۹۱/۰۱، دانشكده‌ی پزشكی در حيطه‌ی نگرشی با ميانگين و انحراف معيار ۵/۴۵±۹۰/۴۸ و دانشكده‌ی پرستاری مامايی در حيطه‌ی مقرراتی با ميانگين و انحراف معيار ۴/۲۵±۸۸/۳۴ بيشترين امتياز را داشتند. نتيجه نهايی نشان می‌دهد، حيطه‌ی علمی و آموزشی نسبت به ساير حيطه‌ها در سطح پايين‌تری می‌باشد. نتايج حيطه‌ها (علمی و آموزشی، نظارتی و نگرشی) بين دانشكده‌ها معنی‌دار می‌باشد (P=۰/۰۰۰۱).*

نتيجه‌گيری: *به نظر می‌رسد با برنامه‌ريزی جهت برگزاری كارگاه‌های آموزشی، روش تدريس و تحقيق جهت ارتقای آموزش استادان، اعطای فرصت مطالعاتی و تشويق انجام كارهای تحقيقاتی و پژوهشی گام مؤثری جهت ارتقای سطح علمی و بالاخره عملكرد بالای استادان خواهد بود.*

واژگان كليدی: حيطه‌ها، فرم‌های ارزشيابی، دانشجويان، دانشكده، زنجان

مقدمه

ارزشـيابی توسـط دانـشجويان، مـديران گـروه‌هـای آموزشـی، رئـيس و معـاون دانـشكده انجـام مـی‌پـذيرد. از آنجـايی كـه دانـشجويان بـيش از دسـت‌انـدركاران در جريان روند آموزش قرار دارنـد يكـی از متـداول‌تـرين روش

۱- كارشناس‌ارشد مديريت آموزشی، كارمند دانشگاه علوم پزشكی زنجان
۲- دكترای تخصصی انگل شناسی، دانشيار دانشگاه علوم پزشكی زنجان
۳- دكترای آمار حياتی، دانشيار دانشگاه علوم پزشكی زنجان

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1387.1.1.2.3]

جهت سنجش کیفیت آموزش ارزشیابی توسط دانشجو (Student Evaluation of Teaching [SET]) می‌باشد (۱و۲). معمولا برای انجام آن پرسشنامه‌های نظرسنجی که شامل سؤوالات متعددی درباره‌ی فعالیت‌های آموزش استادان می‌باشد را در اختیار دانشجو قرار می‌دهند. نظرسنجی توسط دانشجو ابزاری است برای ارزشیابی استادان که اگر با رعایت اصول و روش‌های درست اتخاذ شود و دانشجویان با دقت به تکمیل فرم‌ها بپردازند می‌تواند دیدگاه کاملی برای مسؤولین در مورد نقاط قوت و ضعف استادان باشد. البته این در صورتی است که ارزشیابی توسط دانشجو از ثبات و پایایی درستی برخوردار باشد. به اعتقاد برخی محققان استفاده از نظر دانشجویان برای ارزشیابی استادان تنها منبع ملموس در دانشکده و دانشگاه‌های سراسر جهان است و همچنین می‌تواند در بهبود روش تدریس، فراهم آوردن اطلاعات مربوط به قضاوت در مورد اثربخشی تدریس، کمک به دانشجویان در انتخاب واحد درسی و استاد مورد نظر و در نهایت در وادار کردن دانشجویان به اظهار نظر در مورد وضعیت تعلیم و تربیت مفید باشد (۳). آلتمن معتقد است ارزشیابی استادان توسط دانشجو می‌تواند منبع ارزشمندی برای بازخورد به آن‌ها به منظور بهبود کیفیت آموزش باشد و آن را از این جهت که می‌تواند با ارایه‌ی بازخورد فوری، فرصت مناسبی برای بهبود روش تدریس فراهم آورد و همچنین سبب ارتقای یادگیری در فراگیران شود، ارزشمند می‌داند (۴).

فرم‌های ارزشیابی که مورد استفاده مراکز آموزشی دانشگاه‌ها قرار می‌گیرد شامل سؤوالات متعددی است که متغیرهای آن می‌تواند حیطه‌های مختلفی را مورد بررسی قرار دهد. هر دانشگاهی بنا به نظریه‌ی کارشناسان و صاحب‌نظران این حیطه‌ها را مشخص می‌نماید که ممکن است اندکی متفاوت با دانشگاه‌های دیگر باشد، ولی در هر صورت حیطه‌های علمی، آموزشی، پژوهشی و اخلاقی را در فرم‌های ارزیابی خود لحاظ می‌نمایند. در دانشگاه علوم پزشکی زنجان با این‌که هر دانشکده از فرم‌های ارزشیابی مخصوص به خود استفاده می‌کند ولی به طور کلی حیطه‌های متشکل از مقرراتی، علمی و آموزشی، نگرشی و نظارتی را مورد بررسی قرار می‌دهند. از آنجایی که ارزشیابی استاد توسط دانشجو در نظام آموزشی کشور، به عنوان بخش مهمی از فرآیند ارزشیابی استاد می‌باشد، لازم است اهداف، مراحل اجرایی، روند و بازده آن به درستی مورد ارزیابی قرار گیرد. شناخت دیدگاه دانشجو در مورد ارزشیابی استاد و روش‌های اجرایی آن می‌تواند راهنمایی مفیدی برای اصلاح مشکلات موجود فراهم آورد. یکی از توصیه‌های مهم کنفرانس آموزش پزشکی در ادینبورگ سال ۱۹۹۳، مشارکت دادن و سهیم نمودن دانشجویان در همه‌ی سطوح آموزش، نظیر تعیین هدف‌های برنامه‌ی درسی و ارزشیابی می‌باشد (۵). هدف از این مطالعه بررسی حیطه‌های موجود در فرم‌های ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان در دانشکده‌های پزشکی، پیراپزشکی و پرستاری و مامایی و مقایسه آن‌ها با یکدیگر و شناسایی نقاط ضعف و قوت عملکرد استادان و همچنین ارایه‌ی راهکارهای پیشنهادی جهت اصلاح و ارتقای کیفیت عملکرد استادان می‌باشد.

روش بررسي

این تحقیق به صورت توصیفی انجام گرفت. در این مطالعه ۱۶۸۳ برگ ارزشیابی دانشجویان از استادان هیأت علمی (۷۳ نفر) مربوط به دانشکده‌های پزشکی، پیراپزشکی- بهداشت و پرستاری- مامایی در سال ۸۶ بررسی شد. ابزار سنجش، پرسشنامه‌های ارزیابی برای دانشجویان پزشکی حاوی ۱۵ سؤوال و دانشجویان پیراپزشکی و پرستاری- مامایی ۲۱ سؤوال بود که بر اساس مقیاس لیکرات پنج گزینه‌ای از گزینه‌ی بسیار همیشه تا بسیار به ندرت با مقیاس نمره‌گذاری یک تا پنج تنظیم شد. روایی فرم‌های ارزشیابی توسط صاحب‌نظران و کارشناسان مورد تایید قرار گرفت.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1387.1.1.2.3]

پایایی آن از یکسان بودن ارزشیابی دانشجو از یک استاد در یک درس در طول چند سال بیانگر پایایی قضاوت دانشجو در نظر گرفته شد. فرم‌های ارزشیابی مورد استفاده در دانشگاه متشکل از حیطه‌های مقرراتی، علمی و آموزشی، نظارتی و نگرشی است: حیطه‌ی مقرراتی (حاوی حضور به موقع در کلاس و رعایت طول زمان کلاس و نظارت بر حضور دانشجویان)، حیطه‌ی علمی و آموزشی (حاوی تهیه‌ی متون و جزوات آموزشی، توانایی پاسخگویی به سؤوالات، توانایی تفهیم مطالب درسی، توالی مطالب در تدریس، جمع‌بندی مطالب درسی و مشارکت دادن دانشجو در درس)، حیطه‌ی نظارتی (حاوی ارزشیابی بین دوره‌ای از دانشجو، طرح سؤوالات جهت سنجش آموخته‌های دانشجو) و حیطه‌ی نگرشی (حاوی رفتار احترام‌آمیز با دانشجو، کمک در شناسایی مسؤولیت حرفه‌ای دانشجو و رعایت موازین اخلاقی) می‌باشد. نمرات سؤوالات از نمره‌ی ۱۰۰ محاسبه شد. میانگین نمرات استادان در هر یک از حیطه‌ها می‌تواند بیانگر عملکرد آن در فعالیت‌های آموزشی را نشان می‌دهد، به طوری که نمرات بالاتر نشان‌دهنده‌ی عملکرد مطلوب‌تر استادان در آن حیطه می‌باشد و بالعکس. در سطح دانشکده می‌توان از مجموع عملکرد استادان آن را به دست آورد که حیطه‌ای که در آن دانشکده بیشترین نمره را کسب نموده نشان می‌دهد استادان دانشکده در آن حیطه عملکرد بهتری از خود نشان داده‌اند و همچنین کسب نمره‌ی پایین در حیطه بیانگر ضعف عملکرد استادان در آن حیطه مورد نظر است که می‌بایستی آن دانشکده برای افزایش عملکرد استادان در آن حیطه برنامه‌ریزی نماید. ضمنا فرم‌های ارزشیابی در دانشکده‌ها با حضور کارشناسان ارزشیابی و کارشناسان آموزش در اختیار دانشجویان قرار می‌گرفت که پس از تکمیل، بلافاصله جمع‌آوری می‌شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و با آمار توصیفی به صورت توزیع فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار انجام شد.

یافته‌ها

نتایج نشان داد که در سطح کلی جهت مقایسه بین دانشکده‌ها، دانشکده‌ی پیراپزشکی با میانگین کل و انحراف معیار ۳/۶۱ ±۸۵/۵۰ نسبت به سایر دانشکده‌ها برتری دارد. به ترتیب دانشکده‌ی پرستاری- مامایی با ۵/۵۷± ۸۳/۶۷ و دانشکده‌ی پزشکی با ۷/۲۲± ۸۳/۰۳ در رده‌های بعدی قرار دارند. اگر بخواهیم میانگین به دست آمده از حیطه‌ها را در دانشکده بررسی نماییم. دانشکده‌ی پیراپزشکی در حیطه‌ی مقرراتی با میانگین و انحراف معیار ۳/۸۹±۹۱/۰۱ بیشترین امتیاز را نسبت به سایر حیطه‌ها نشان می‌دهد و دانشکده‌ی پرستاری- مامایی در حیطه‌ی مقرراتی با میانگین و انحراف معیار ۴/۲۵ ±۸۸/۳۴ بیشترین امتیاز را نسبت به سایر حیطه‌ها دارا می‌باشد که بیانگر آن است استادان در هر دو دانشکده‌ی پیراپزشکی، پرستاری- مامایی در زمینه‌ی مقرراتی عملکرد نسبتا مطلوبی نسبت به سایر حیطه‌ها یعنی علمی و آموزشی، نظارتی و نگرشی داشتند. میانگین به دست آمده در دانشکده‌ی پزشکی در دوره‌ی علوم پایه نشان می‌دهد که حیطه‌ی نگرشی با میانگین و انحراف معیار ۵/۴۵±۹۰/۴۸ نیز بالاترین امتیاز را نسبت به سایر حیطه‌ها دارد که نشانه عملکرد نسبتا بهتر استادان در آن زمینه نسبت به سایر حیطه‌ها می‌باشد (جدول شماره‌ی ۱).

مقایسه‌ی بین نتایج در جداول ۲و۳ نشان داد که در نیم‌سال اول و دوم تفاوتی وجود ندارد. به طوری که در نیم‌سال اول و دوم حیطه‌ی مقرراتی دارای بیشترین میانگین (نیم‌سال اول ۵/۷۲± ۸۹/۷۵ و در نیم‌سال دوم ۵/۸۹ ±۸۷/۴۵) و در دانشکده‌ی پیراپزشکی حیطه مقرراتی دارای بیشترین میانگین است که در نیم‌سال اول (۶/۱۴± ۹۰/۴۸) و در نیم‌سال دوم (۳/۵۸± ۹۱/۵۴) می‌باشد. و همین‌طور در حیطه‌ی نظارتی، علمی و آموزشی سه دانشکده‌ی مورد نظر کمترین امتیاز را به خود اختصاص دادند. نتیجه‌ی نهایی نشان می‌دهد حیطه‌ی علمی و آموزشی نسبت به سایر حیطه‌ها در سطح پایین‌تری

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1387.1.1.2.3]

می‌باشد. نتایج حیطه‌ها (علمی و آموزشی، نظارتی و نگرشی) بین دانشکده‌ها معنی‌دار است (P=۰/۰۰۰۱).

جدول ۱: میانگین حیطه‌های موجود در فرم‌های ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان به تفکیک دانشکده‌ها در سال تحصیلی ۸۷-۸۶

نام دانشکده	مقرراتی		علمی و آموزشی		نگرشی		نظارتی			
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	کل میانگین	انحراف معیار
دانشکده پزشکی	۸۷/۸۴	۶/۹	۷۸/۸۶	۹/۳۸	۹۰/۴۹	۵/۴۵	۷۴/۹۴	۱۱/۰۵	۸۳/۰۳	۷/۲۲
دانشکده پیراپزشکی	۹۱/۰۲	۳/۸۹	۸۵/۵۵	۵/۲۳	۸۷/۴۴	۶/۱۳	۷۷/۹۹	۸/۴۷	۸۵/۵	۳/۶۱
دانشکده پرستاری و مامایی	۸۸/۳۴	۴/۲۵	۸۲/۹۳	۵/۲	۸۴/۴۹	۵/۹۹	۷۸/۹۴	۹/۸۴	۸۳/۶۷	۵/۵۷
میانگین کل	۸۹/۰۶۷	۵/۰۱۳۳۳	۸۲/۴۴۶۷	۶/۶۰۳۳۳	۸۷/۴۷۳	۵/۸۵۶۶۷	۷۷/۲۹	۹/۷۸۶۶۷	۸۴/۰۶۷	۵/۴۶۶۶۶۶۷

جدول ۲: میانگین حیطه‌های موجود در فرم‌های ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان به تفکیک دانشکده‌ها در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ در نیمسال اول

نام دانشکده	مقرراتی		علمی و آموزشی		نگرشی		نظارتی			
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	کل میانگین	انحراف معیار
دانشکده پزشکی	۸۸/۷۶	۸/۳۸	۸۰/۶۷	۱۲/۹۶	۹۲/۸۹	۶/۴۶	۷۶/۱۲	۱۳/۴۲	۸۴/۶۱	۱۰/۳۱
دانشکده پیراپزشکی	۹۰/۴۸	۶/۱۴	۸۶/۲۲	۶/۶۴	۸۸/۸۵	۷	۸۰/۱	۹/۶۳	۸۶/۴۱	۷/۳۵
دانشکده پرستاری و مامایی	۷۵/۸۹	۵/۷۲	۸۶/۱۲	۵/۴	۸۸/۲۹	۶/۰۶	۸۲/۷۳	۱۳۰۱	۸۶/۷۳	۷/۵۵
میانگین کل	۸۹/۶۶۳	۶/۷۴۶۶۷	۸۴/۳۳۶۷	۸/۳۳۳۳۳	۹۰/۰۱	۶/۵۰۶۶۷	۷۹/۶۵	۴۴۱/۳۵	۸۵/۹۱۷	۸/۴۰۳۳۳۳۳

جدول ۳: میانگین حیطه‌های موجود در فرم‌های ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان به تفکیک دانشکده ها در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ در نیمسال دوم

نام دانشکده	مقرراتی		علمی و آموزشی		نگرشی		نظارتی			
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	کل میانگین	انحراف معیار
دانشکده پزشکی	۸۷/۰۵	۱۰/۰۶	۷۷/۴۲	۱۴/۳۸	۸۸/۲	۱۰/۰۳	۷۴/۰۷	۱۶/۳۷	۸۱/۶۹	۱۲/۷۱
دانشکده پیراپزشکی	۹۱/۵۴	۳/۵۸	۸۴/۶۹	۶/۶۵	۸۵/۹۵	۹/۲۲	۷۵/۴۸	۱۱/۱۱	۸۴/۴۱	۷/۶۴
دانشکده پرستاری و مامایی	۸۷/۴۵	۵/۸۹	۸۱/۳۹	۶/۷۲	۸۲/۵۲	۹/۰۱	۷۷/۳۴	۱۱/۹۱	۸۲/۱۸	۸/۳۸
میانگین کل	۸۸/۶۸	۶/۵۱	۸۱/۱۶۶۷	۹/۲۵	۸۵/۵۵۷	۹/۴۲	۷۵/۶۳	۱۳/۱۳	۸۲/۷۶	۹/۵۷۶۶۶۶۷

بحث

در بررسی دیدگاه دانشجویان راجع به حیطه‌های موجود در فرم‌های ارزشیابی یافته‌های به دست آمده نشان داده است که دانشجویان به حیطه‌ی مقرراتی بیشترین امتیاز را دادند و به ترتیب حیطه‌ی نگرشی و حیطه‌ی علمی و آموزشی و نظارتی در مراحل بعدی قرار دارند، که این نشانه عملکرد استادان در حیطه‌ی مقرراتی است. لذا نظر به این که کم‌ترین میانگین مربوط به حیطه‌ی نظارتی و علمی، آموزشی است که می‌تواند نشان‌دهنده‌ی عملکرد پایین استادان در حیطه‌ی مزبور باشد،

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1387.1.1.2.3]

راهکارهای مناسبی از طرف مسئولین جهت افزایش توان علمی استادان را می‌طلبد. عمادزاده بیان می‌کند هر قدر استاد تحصیلات بیشتری داشته باشد، قادر خواهد بود تا مطالب درسی را با تسلط و کیفیت بهتری ارایه نماید (۶). هر چند در سال‌های اخیر مطالعات متعددی در جهت شناساندن عوامل مرتبط با ارزشیابی استاد انجام گرفته و گزارشات جالبی ارایه شده است، با این وجود به نظر می‌رسد هنوز هم انجام مطالعات نظیر تعیین وزن و یا تعیین نقطه‌نظرات دانشجویان در جنبه‌های مختلف ارزشیابی استاد ضروری به نظر می‌رسد و روشن شدن این قبیل مسایل می‌تواند روند ارزشیابی استاد را ارتقا دهد (۷). ارزشیابی‌های دانشجویان در تصمیم‌گیری به مسئولین کمک زیادی می‌کنند و همچنین به استادان در مورد اثربخش بودن تدریس بازخورد می‌دهند (۸). فرآیند ارزشیابی استاد، فرآیندی است که در آن با جمع‌آوری اطلاعات و با بررسی عملکردهای گوناگون استادان، درباره‌ی کفایت و شایستگی آنان قضاوت می‌شود و در عین حال تصمیم لازم در مورد اقداماتی که می‌تواند به شایستگی ایشان و بهبود یادگیری فراگیران کمک کند، اتخاذ می‌شود (۹). مطالعه‌ی دیگری که از نمرات کسب شده از ارزشیابی استادان انجام شده بود نشان داد که استادان در متغیر مربوط به اخلاق و برخورد مناسب بیشترین نمره را کسب نمودند و در متغیرهای مربوط به روش تدریس و ارتباط علمی با دانشجو نمره‌ی کمتری کسب کردند که با مطالعه‌ی حاضر مطابقت دارد (۱۰).

با توجه به امتیازاتی که از ارزشیابی دانشجویی جهت ارتقای کیفیت و کمک به مسئولین برای برنامه‌ریزی آموزشی می‌توان ذکر نمود می‌توان چندین محدودیت نیز برای آن در نظر گرفت:

۱- بعضی از آن‌ها ضعیف طراحی شده‌اند به‌طور مثال سؤوالات در خصوص مواردی است که به یادگیری دانشجو ارتباط ندارد، زیاد بودن تعداد سئوالات و..

۲- در بعضی از موارد روندهای اجرایی ارزشیابی استاندارد نیست، بنابراین نتایج از یک دانشکده به دانشکده‌ی دیگر قابل مقایسه نیست.

۳- بعضی از سیستم‌ها در به حساب آوردن عوامل تأثیرگذار خارجی ناکارآمد عمل می‌کنند. عواملی که ارزیابی را تحت‌تأثیر قرار می‌دهند اما فراتر از حیطه‌ی کنترل مدرس هستند مانند اندازه‌ی کلاس، انگیزه‌ی علمی دانشجویان و...)(۱۱).

نتیجه‌گیری

مسؤولین دانشگاه به این امر توجه نموده و با برنامه‌ریزی جهت برگزاری کارگاه‌های آموزشی، روش تدریس و تحقیق جهت ارتقای آموزش استادان، اعطای فرصت مطالعاتی و تشویق انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی گام مؤثری جهت ارتقای سطح علمی و بالاخره عملکرد بالای استادان بردارند.

منابع

۱- حاجی آقاجانی سعید، قربانی راهب، کاهویی مهدی. ارزشیابی دانشجویان از نحوه تدریس استادان دانشگاه علوم پزشکی سمنان سال ۷۹. *مجله دانشکده پزشکی* (ویژه نامه چهارمین همایش کشوری آموزش پزشکی). ۱۳۷۹؛ صفحه ۲۶.

2- Repot of the task force on student evaluation of teaching: University of North Carolina, Chapel Hill. 1999 Apr 5. Available form: http://www.unc.edu/faculty/faccoun/reports/R99TFAET,htm

۳- ضیائی مسعود. دیدگاه استادان و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند نسبت به ارزشیابی توسط دانشجو. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند*. ۱۳۸۵ دوره ۱۳، شماره ۴: صفحات ۶۷-۶۱.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1387.1.1.2.3]

۴- آقا ملایی مسعود، عابدینی صدیقه. مقایسه ارزشیابی عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان توسط دانشجو با خودارزیابی استادان. *مجله ایران آموزش در علوم پزشکی*. ۱۳۸۶؛ شماره ۷، دوره ۲: صفحات ۱۹۹-۱۹۱.

۵- شادپور کامل. در *ترجمه گردهمائی جهانی درباره آموزش*، فدراسیون جهانی آموزش پزشکی (مولف). تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۷۲.

۶- عمادزاده مصطفی. اقتصاد آموزش و پرورش. اصفهان: جهاد دانشگاهی،۱۳۸۲، صفحات ۲۴۵-۲۴۰.

۷- شکورنیا عبدالحسین. دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نسبت به عوامل موثر در ارزشیابی استاد. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*.۱۳۸۴؛ دوره ۵، شماره ۲: صفحات۱۰۱-۱۰۸.

۸- شکورنیا عبدالحسین. ارتباط بین نمره ارزشیابی استاد با معدل تحصیلی دانشجویان. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*. ۱۳۸۵؛ دوره ۶، شماره ۱: صفحات ۵۸-۵۱.

۹- یمانی نیکو، یوسفی علیرضا، طاهره چنگیز. ارائه یک مدل مشارکتی ارزشیابی استاد. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*. ۱۳۸۵؛ دوره ۶، شماره ۲: صفحات ۱۲۲-۱۱۵.

۱۰- خادم عرفان محمد باقر. بررسی نمرات کسب شده ارزشیابی استادان به تفکیک گزینه های موجود در پرسشنامه ارزشیابی در سال ۱۳۸۴. *مجله گام های توسعه در آموزش پزشکی* (هشتمین همایش کشوری آموزش پزشکی). ۱۳۸۵؛ صفحه۶۶.

۱۱- رئیسی فر افسانه. مروری بر روش های جاری ارزشیابی استادان در دانشگاه‌ها، با تاکید بر ارزشیابی استادان به وسیله دانشجویان. *مجله راهبردهای آموزش*. ۱۳۸۷؛ دوره ۱، شماره ۱، صفحات ۱۸-۱۰.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1387.1.1.2.3]